

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou v právní věci

žalobce **R. Y.**, narozený dne X.
státní příslušnost Ázerbájdžánská republika
zastoupený advokátkou JUDr. Irenou Strakovou
sídlem Karlovo náměstí 287/18, 120 00 Praha 2

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 4. 2025, č. j. OAM-1355/ZA-ZA11-ZA19-2024,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 4. 2025, č. j. OAM-1355/ZA-ZA11-ZA19-2024, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 10 140 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobce.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 4. 2025, č. j. OAM-1355/ZA-ZA11-ZA19-2024, kterým bylo zastaveno řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. d) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

II. Žalobní body

2. Žalobce měl za to, že rozhodnutím byla porušena následující ustanovení: § 2 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), neboť žalovaný nepostupoval v souladu se zákony a ostatními předpisy, § 3 správního řádu, neboť žalovaný nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu (§ 2 odst. 4 správního řádu), § 50 odst. 2 a odst. 3 správního řádu – správní orgán nezjistil všechny rozhodné okolnosti a nevyšel tak ze spolehlivě zjištěného stavu věci.
3. Žalobce podal dne 7. 10. 2024 žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice (dále jen „ČR“). Žalobce byl písemně vyzván k dostavení se k opakovanému pohovoru ve věci mezinárodní ochrany na den 20. 11. 2024. Výzva byla doručována v souladu s ust. § 24 odst. 3 zákona o azylu. Konkrétně byla zásilka uložena na provozovně České pošty s.p., ode dne 30. 10. 2024 do dne 11. 11. 2024. Žalobce se k pohovoru dne 20. 11. 2024 nedostavil. Následně byl žalobce opakovaně vyzván k pohovoru na den 31. 3. 2025. Výzva byla opakovaně doručována prostřednictvím poskytovatele poštovní licence a byla na provozovně České pošty s.p. uložena ode dne 10. 3. 2025 do 21. 3. 2025. Žalobce se k tomuto pohovoru opakovaně nedostavil. Následně se žalobce dostavil na pracoviště žalované na adresu Praha 7, Nad Štolou 3 za účelem prodloužení průkazu žadatele o mezinárodní ochranu. Zde mu bylo osobně předáno předvolání k převzetí rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany vydané dne 9. 4. 2025. Ve stanovený den 25. 4. 2025 se žalobce dostavil na pracoviště žalovaného v místě a čase uvedeném v předvolání. Na místě mu bylo předáno rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany.
4. Žalobce namítl, že mu žádná z uvedených výzev doručena nebyla. Poté, co dne 25. 4. 2025 převzal napadené rozhodnutí, ihned kontaktoval pracoviště České pošty, s.p. s dotazem, zda mu byla doručována v době od listopadu 2024 do března 2025 nějaká písemnost. Následně obdržel doklad o sledování zásilek.
5. Žalobce odkázal na nálezy Ústavního soudu ze dne 19. 12. 2007, sp. zn. III. ÚS 751/06 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2015, č. j. 7 Azs 13/2015-28, č. 3215/2015 Sb. NSS. Tato rozhodnutí lze vztáhnout i na projednávaný případ, jedná se o objektivní příčiny vyvolané situací, kterou žadatel nezavinil. Též poukázal na zásadu non refoulement a na skutečnost, že byla potlačena jeho veřejná subjektivní práva.
6. Žalovaný zatížil své rozhodnutí nepřezkoumatelností, když uvedl pouze skutečnost, že obě zásilky byly uloženy na poště 10 dní. Z rozhodnutí není zřejmé, zda se provozovatel poštovní licence pokusil opakovaně vyzvat žalobce výzvou k převzetí zásilky.

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný s námitkami nesouhlasil, neboť neprokazují, že by žalovaný porušil některé ustanovení správního řádu či zákona o azylu. Žalovaný opětovně vyzval žalobce k dostavení se pohovoru, žalobce si v úložní době zásilky s předvoláním nepřevzal a k pohovorům se nedostavil. Žaloba nepředkládá žádná relevantní vysvětlení, ani neuvádí, v čem konkrétně žalovaný pochybil. Vysvětlení, proč se žalobce nedostavil k pohovoru, absentuje a není řádně odůvodněno a podloženo relevantními důkazy. Žaloba nepředkládá žádnou liberující argumentaci, která by rozhodnutí žalovaného byla

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

schopna zvrátit. Neaktivitu žalobce nelze tak přikládat k tíži žalovaného, neboť ten svou povinnost při doručení písemnosti žalobci řádně splnil. Žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 8. 2019, č. j. 2 Azs 68/2018-60: „Výše popsaná právní úprava podle zákona o azylu je dostatečně komfortní a žadatele žádným nepřiměřeným způsobem neomezuje v jeho životě. Je to zásadně žadatel, kdo určuje, kam mu bude doručováno. K tomu, aby se o tom, že mu je doručována zásilka, dozvěděl včas, postačí, bude-li zhruba jednou za týden až deset dnů kontrolovat poštovní schránku v místě doručování. Za těchto podmínek je zcela přiměřené po něm požadovat, aby výše uvedené také činil. Nečiní-li tak a v místě, kam mu má být doručováno, nekontroluje došlou poštu, je zásadně k jeho tíži, pokud si zásilku z tohoto důvodu nevyzvedne a uplynutím úložní doby bude zásilka doručena fikcí. [24] Přesně toto se stalo v případě stěžovatele. Bylo mu doručováno do místa jeho hlášeného pobytu (to žadatel ani nezpochybňuje). Pokud si zásilku nevyzvedl, jdou důsledky doručení fikcí, jež nastaly, k jeho tíži. Ve vztahu k samotnému správnímu řádu je již tato otázka delší dobu vyřešena judikaturou Nejvyššího správního soudu, zejména pak jeho rozsudkem ze dne 29. 11. 2012, č. j. 7 As 130/2012-29. Obdobné principy, jaké byly vysloveny v tomto rozsudku, platí i pro zvláštní úpravu doručování podle zákona o azylu. V první řadě není rozhodné, zda se v době doručování žadatel na adrese, kam mu podle § 24 odst. 1 zákona o azylu mělo být a bylo doručováno, skutečně zdržoval, anebo nikoli. Zavedením pravidla o doručování na evidenční adresu, kterou si v podstatné míře určuje sám žadatel, byla zásada, že je třeba doručovat na adresu, kde se žadatel skutečně zdržuje, opuštěna. Místo ní platí zásada, že je to ten, komu je doručováno, jenž se musí přiměřeně postarat dostatečně častou kontrolou své pošty o to, aby se o zásilkách, jež mu jsou doručovány, dozvěděl.“ Žalovaný dle svého názoru splnil všechny zákonem vyžadované náležitosti a žalobci doručoval písemnosti na jím určenou adresu. Navrhl žalobu zamítnout.

IV. Obsah správního spisu

8. Žalobce dne 7. 10. 2024 podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR. Dne 14. 10. 2024 poskytl údaje k podané žádosti. Dne 14. 10. 2024 byl provedený pohovor, který z časových důvodů pokračoval dne 17. 10. 2024. Následně byl tento pohovor z časových důvodů ukončen. Žadatel byl poté předvolán k opakovanému pohovoru ve věci mezinárodní ochrany na den 20. 11. 2024, zásilka byla připravena k vyzvednutí dne 30. 10. 2024. Zásilka nebyla v úložní době vyzvednuta, byla tak vrácena správnímu orgánu dne 12. 11. 2024. Doručujícím orgánem byla Česká pošta s.p. Následně byl žalobce opětovně předvolán k pohovoru na den 31. 3. 2025, zásilka byla připravena k vyzvednutí dne 10. 3. 2025, následně byla vrácena žalovanému. Žalobce se ani k tomuto pohovoru nedostavil. Žalobce byl následně předvolán k převzetí rozhodnutí předvoláním ze dne 2. 4. 2025 na den 25. 4. 2025, ani tuto zásilku žalobce od pošty nepřevzal. Žalobce se však na pracoviště žalovaného dostavil osobně (zřejmě kvůli prodloužení průkazu žadatele o mezinárodní ochranu), a to dne 9. 4. 2025, kdy si předvolání převzal osobně u žalovaného.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

9. Městský soud v Praze na základě žaloby, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (ustanovení § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“), přezkoumal napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

10. Podle § 25 písm. d) zákona o azylu řízení se dále zastaví, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany se bez závažného důvodu nedostavil do azylového zařízení, ačkoliv k tomu byl podle tohoto zákona povinen, k poskytnutí údajů k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany nebo k pohovoru nebo neposkytuje informace nezbytné pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.
11. Podle § 24 odst. 1, 2, 3 zákona o azylu písemnosti se doručují účastníkovi řízení ve věci mezinárodní ochrany do vlastních rukou pouze do místa jeho hlášeného pobytu nebo žadateli o udělení mezinárodní ochrany za podmínek uvedených v odstavci 2 na adresu pro doručování, nedoručuje-li ministerstvo na místě nebo prostřednictvím datové schránky. Adresou pro doručování se pro účely tohoto zákona rozumí adresa uvedená v oznámení podle § 82 odst. 1, povolilo-li ministerstvo opuštění pobytového střediska podle § 82 odst. 2, nebo adresa azylového zařízení, na kterém se žadatel o udělení mezinárodní ochrany a ministerstvo dohodnou, pokud se má žadatel o udělení mezinárodní ochrany na této adrese zdržovat alespoň 15 dní. V písemném záznamu o dohodě se uvede jméno, příjmení a datum narození žadatele o udělení mezinárodní ochrany a datum, od kterého se mu má na adresu pro doručování doručovat, případně datum, do kterého se mu má na adresu pro doručování doručovat, a adresa azylového zařízení. O změně adresy pro doručování se musí žadatel o udělení mezinárodní ochrany a ministerstvo dohodnout; věta druhá platí obdobně. Pokud nebyl účastník řízení ve věci mezinárodní ochrany v místě doručení zastížen, doručovatel písemnost uloží v místně příslušné provozovně držitele poštovní licence nebo v azylovém zařízení, kde je účastník řízení ve věci mezinárodní ochrany hlášen k pobytu, a účastníka řízení ve věci mezinárodní ochrany o tom vhodným způsobem vyrozumí. Nevyzvedne-li si adresát písemnost do 10 dnů ode dne, kdy byla písemnost uložena, poslední den této lhůty je dnem doručení.
12. Žalobce namítl, že mu žádná z uvedených zásilek doručena nebyla.
13. Pro doručení fikcí je charakteristické tím, že činí z doručení formalizovaný úkon, který nebere ohled na to, zda a kdy se účastník řízení s písemností skutečně seznámil. Jako takový má tento způsob doručení za cíl zamezit především obstrukčnímu postupu účastníka řízení, který by záměrně mařil doručování, a tím i postup v řízení. Tím je však v napětí s účelem doručování, kterým je zajistit, aby se účastník řízení s doručovaným dokumentem skutečně mohl seznámit. Proto může být náhradní doručení uplatněno jen tehdy, jsou-li pro to splněny zákonné podmínky (srov. např. nález Ústavního soudu ze dne 11. 6. 2013, sp. zn. III. ÚS 272/13).
14. Prvotní podmínkou pro to, aby mohla být písemnost doručena fikcí, je, že je doručována na správnou adresu v zákonné posloupnosti. V tomto ohledu žalovaný nepochybil, doručoval na adresu hlášeného pobytu žadatele. Další podmínkou je, že po neúspěšném pokusu o doručení zásilky je o něm adresát vhodným způsobem vyrozuměn, spolu s poučením a výzvou k vyzvednutí písemnosti. Zásilka je následně uložena a připravena k vyzvednutí (srov. § 24 odst. 3 zákona o azylu). Naplnění tohoto postupu musí být správní orgán schopen prokázat, přičemž bude obvykle vycházet z dokladů doručujícího orgánu, které mají průběh doručování osvědčovat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2021, č. j. 8 Azs 92/2020-36, bod 13). Z praktického hlediska tak správní orgán vychází především z tzv. doručenky, na níž musí být okolnosti doručování popsány.

15. V projednávaném případě je na obou obálkách s předvoláním k pohovoru uvedeno, že adresát byl vyzván k vyzvednutí zásilky a bylo zanecháno poučení, je také uvedeno datum, kdy byla zásilka připravena k vyzvednutí, chybí však údaj o jménu a příjmení pracovníka pošty, razítko i podpis pracovníka pošty, který by správnost těchto údajů potvrdil. Razítko je pouze na zadní straně obálky (s datem vrácení obálky odesílateli), zde je i jméno a příjmení doručovatele a podpis, tímto je tedy potvrzeno, že zásilka nebyla vyžádána v úložní době a že se zásilka vrací zpět odesílateli, nejde však o potvrzení správnosti údajů na přední straně obálky, tj. že adresát byl vyzván k vyzvednutí zásilky, že bylo zanecháno poučení, a den, kdy byla zásilka připravena k vyzvednutí.
16. Vzhledem ke stavu, v němž se nedoručené zásilky vrátily odesílateli, nemohl žalovaný dovozovat, že postup pro vznik fikce byl naplněn v souladu se zákonem. Obálky zasílaných písemností totiž postrádaly některé náležitosti důležité pro ověření správnosti údajů na ní obsažených (jméno a podpis doručovatele, razítko a datum). Pokus o doručení a následující postup doručovatele nebyly za pomoci doručenek dostatečně prokázány, proto nebylo možno ověřit, zda byly splněny podmínky pro nastoupení fikce doručení. Tvrdí-li za této situace žalobce, že mu uvedené oznámení s poučením doručeno nebylo, je na žalovaném, aby tvrdil a prokázal opak. Žalovaný však žádný jiný důkaz, z něhož by bylo možné seznat, že byly splněny všechny podmínky pro náhradní doručení, nepředložil. Za této skutkové situace nelze mít za prokázané, že žalobci bylo uvedené předvolání účinně doručeno, byť náhradním způsobem. K potřebě stvrdit údaje na doručence podpisem doručovatele srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2010, č. j. 5 As 26/2009-67, dále obecně k podmínkám vzniku fikce lze též odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 10. 2021, č. j. 9 Azs 132/2021-35. Obdobným způsobem posoudil chybějící náležitosti obálky i zdejší soud v rozsudku ze dne 3. 2. 2025, č. j. 21 Az 24/2024-27.
17. Vzhledem k těmto závěrům bylo nadbytečné se zabývat ostatními žalobními námitkami, za stávající situace nemohl žalovaný postupovat podle § 25 písm. d) zákona o azylu a řízení o žádosti žalobce zastavit pro nedostavení se k pohovoru. Lze toliko dodat, že žalovaný se neměl povinnost zabývat tím, zda byl žalobce opakovaně vyzván k převzetí zásilek, a žalobcem odkazovanou judikaturu nelze na tento případ aplikovat.
18. Skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, tedy nemá oporu ve spise, zároveň je dán nedostatek důvodů rozhodnutí, proto soud zrušil napadené rozhodnutí bez jednání podle § 76 odst. 1 písm. a), b) s. ř. s., věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Právní názor vyslovený v tomto rozsudku žalovaného v dalším řízení zavazuje (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Žalovaný v dalším řízení předvolá žalobce k pohovoru, pokud si žalobce předvolání osobně nepřevzme a žalovaný bude vycházet z fikce doručení, zkontroluje úplnost údajů na obálce (eventuálně vyzve doručující orgán k nápravě), případně bude nutné prokázat doručení jiným způsobem.
19. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl ve smyslu § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci měl plný úspěch ve věci žalobce, proto má právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalobci soud přiznal náhradu nákladů řízení v celkové výši 10 140 Kč. Tato částka sestává z odměny advokáta za dva úkony právní služby po 4 260 Kč [převzetí a příprava zastoupení a sepsí žaloby podle § 7, § 9 odst. 5 a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách

advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“)], dále ze dvou paušálních částek jako náhrady hotových výdajů po 450 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu, tedy celkem 10 140 Kč. Zástupce žalobce není plátcem DPH. Soud nepřiznal odměnu a paušál za návrh na přiznání odkladného účinku žaloby, kdy tento úkon byl součástí žaloby a nebyly v návrhu uvedeny naprosto žádné individuální okolnosti, šlo o velmi stručné typizované proklamace. Náhradu nákladů řízení je žalovaný povinen uhradit podle § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, na účet právního zástupce žalobce.

20. S ohledem na meritorní rozhodnutí o žalobě bezprostředně po provedení nezbytných úkonů, soud samostatně nerozhodoval o návrhu na přiznání odkladného účinku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 9. června 2025

JUDr. Lenka Loudová v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.